

Recenzja monografii dr. Andrzeja Łuczyszyna
pt. *Nowe kierunki rozwoju lokalnego ze szczególnym
uwzględnieniem peryferyjnych ośrodków w metropoliach*
(Wydawnictwo CeDeWu.pl, Warszawa 2013, ss. 296)

A review of the monograph of Dr. Andrzej Łuczyszyn *New directions of local development with special regard to peripheral monopolis centres* (Wydawnictwo CeDeWu.pl, Warszawa 2013, pp. 296)

Publikacja *Nowe kierunki rozwoju lokalnego ze szczególnym uwzględnieniem peryferyjnych ośrodków w metropoliach* dotyczy problematyki subregionów peryferyjnych w metropoliach. Recenzowana książka koncentruje się na ukazaniu wieloaspektowości, złożoności i efektywności działalności ośrodków peryferyjnych na tle relacji z aglomeracjami miejskimi. W związku z tym głównym celem pracy jest identyfikacja nowych uwarunkowań lokalnych gospodarek występujących na peryferiach dużego ośrodka – metropolii w regionie – w kontekście pobudzania wzrostu i lokalnego rozwoju społeczno-gospodarczego. Problematyka działalności ośrodków peryferyjnych w metropoliach nabiera znaczenia w związku z licznymi problemami, w szczególności w wymiarze ekonomicznym, z jakimi zmagają się współczesne państwa, ale i regiony, które wymagają wypracowania nowych zasad, celów, metod i ścieżek działania mogących poprawić obecną słabą kondycję wielu regionów, zwłaszcza subregionów peryferyjnych. Ważnym aspektem poruszonym w monografii są wypracowanie oraz modyfikacja istniejących relacji i zasad współpracy między metropolią a subregionami peryferyjnymi. Według autora działania spontaniczne, niepoprzedzone dogłębными badaniami, sformułowaniem postulatów i ocen nie tylko uniemożliwiają rozwiązywanie problemów

regionów peryferyjnych, ale także nie pozwalają skutecznie kreować ich rozwoju w warunkach zmiennego otoczenia. Ciekawym wątkiem pracy jest wskazanie na wpływ procesów globalizacji i internacjonalizacji, które, zdaniem autora, bardzo często nie idą w parze z koniecznością wzmacniania tego, co istotne dla obywatela jako jednostki, lecz niejednokrotnie powodują destabilizację efektów osiągniętych dotychczas w zakresie rozwoju.

Główne obszary i problemy poruszone w publikacji koncentrują się na:

- określeniu istoty samorządu terytorialnego w Polsce na tle funkcjonowania samorządów w wybranych krajach UE,
- prezentacji współczesnego ujęcia rozwoju lokalnego i dyskusji nad paradygmatem rozwoju lokalnego i jego ewolucji,
- identyfikacji czynników i polityki rozwoju,
- wskazaniu roli i znaczenia miast (aglomeracji) jako miejsca koncentracji rozwoju społeczno-gospodarczego.

Lektura książki pozwala na wskazanie wielu jej walorów. Uwagę zwraca kompleksowe ujęcie problematyki rozwoju regionalnego ze szczególnym uwzględnieniem działalności peryferyjnych ośrodków w metropoliach. Pozytywnym aspektem publikacji jest jej praktyczny wymiar oparty na studiach przypadków. Autor na podstawie rozważań teoretycznych i empirycznych dokonał próby określenia nowych tendencji w rozwoju lokalnym. Jako nowatorskie podejście należy wskazać identyfikację problemów kształtowania rozwoju lokalnego na obszarach oddziaływania dużych miast. Mogą to być oddziaływania zarówno o charakterze pozytywnym, jak i negatywnym.

Z punktu widzenia czytelnika (w tym przede wszystkim osób podejmujących decyzje w zakresie kierunków rozwoju w jednostkach samorządu terytorialnego) jest to opracowanie wychodzące naprzeciw potrzebom merytorycznym, zawierające szereg rozwiązań i odpowiedzi, ale także wskazujące na dylematy związane z określaniem kierunków rozwoju uwzględniających wpływ dużych aglomeracji (miast). Dla wielu praktyków samorządowych będzie to na pewno ważny przyczynek do dalszego doskonalenia rozwiązań praktycznych w zakresie rozwoju lokalnego.

Książkę *Nowe kierunki rozwoju lokalnego ze szczególnym uwzględnieniem peryferyjnych ośrodków w metropoliach* wszystkim zainteresowanym polecam jako ciekawą lekturę, kreującą podejście merytoryczne, wskazujące na paradygmat procesów rozwoju lokalnego i zmuszające do refleksji w zakresie roli i znaczenia dużych miast oraz ich wpływu na ośrodki peryferyjne. Mam nadzieję, że monografia stanie się podstawową lekturą dla polskiej administracji samorządowej, swoistym przewodnikiem w zakresie wspierania rozwoju lokalnego uwzględniającego specyfikę danej jednostki samorządu terytorialnego. Publikacja ta powinna znaleźć się w bibliotekach uczelni, gdyż wzbogaci proces nauczania studentów (którzy w przyszłości zostaną decydentami) zgłębiających tajniki i problemy rozwoju lokalnego.

*Prof. nadzw. dr hab. Marek Dylewski
Wyższa Szkoła Bankowa w Poznaniu*